

مروری به ریشه های بروز وهابیت تکفیری در جمهوری آذربایجان

سرویس امنیت دولتی جمهوری آذربایجان به تازگی در گزارشی از عملیات ضد تروریستی خود خبر داد که در جریان آن دو عنصر تروریستی در منطقه 'الت' در حومه باکو کشته و یک نفر دیگر نیز بازداشت شده است.

آران نیوز: بر اساس این گزارش افراد کشته و بازداشت شده اعضای یک گروه مسلح تروریستی بودند که ارتباط با گروههای افراطی تروریستی فعال در خارج از جمهوری آذربایجان داشته و نیز با پیروی از دستورات آنها درصدد ایجاد گروه تروریستی مسلح موسوم به 'جماعت قفقاز' در جمهوری آذربایجان، انتخاب رهبر آن و جلب افراد دیگر به این گروه تروریستی بودند.

در پی این حادثه، مجلس ملی جمهوری آذربایجان در خصوص اصلاح قوانین کیفری و آزادی اعتقاد این کشور اقدام کرد، در این قوانین مجازات های سختی در رابطه با افراط گرایی و تروریسم پیش بینی شده است.

'زاهد اروج' عضو کمیسیون امور دفاعی، امنیتی و مبارزه فساد اقتصادی مجلس ملی، دلیل تصمیم گیری سریع برای اصلاح و تکمیل قوانین مذکور را مربوط به حادثه منطقه الت حومه باکو دانست.

عملیات ضد تروریستی در منطقه الت حومه باکو که نیروهای امنیتی با مقاومت مسلحانه افراطگرایان روبرو شدند، بار دیگر توجه را به فعالیت پشت پرده وهابی های تکفیری در جمهوری آذربایجان جلب کرد.

بروز وهابیت و ایدئولوژی تکفیری در جمهوری آذربایجان به اوایل دهه نود قرن گذشته میلادی و بدو استقلال ملی این کشور بر می گردد. در زمان شوروی سابق در جمهوری آذربایجان با بیش از 95 درصد از جمعیت مسلمان که 75 درصد آن را شیعیان تشکیل دادند، اطلاعاتی در باره وهابیت و ایدئولوژی تکفیری نداشتند.

پس از فروپاشی شوروی سابق و نابودسازی محدودیت های ارتباط با کشورهای خارجی که حکومت شوروی سابق در جمهوری های در قلمروی خود اعمال کرده بود، شرایط برای نفوذ جریان های دینی مختلف از جمله ایدئولوژی تکفیری در این جمهوری ها از جمله جمهوری آذربایجان فراهم شد.

البته در نفوذ ایدئولوژی تکفیری در منطقه قفقاز دو جنگ دهه نود قرن گذشته میلادی در جمهوری خودمختار چچن تاثیر بیشتر داشت. پیروان ایدئولوژی تکفیری از کشورهای مختلف از جمله منطقه خاور میانه و افغانستان در آن دوره با استفاده از ضعف بودن دولت مرکزی روسیه توانستند در این جمهوری خودمختار واقع در نزدیکی مرزهای شمالی جمهوری آذربایجان نفوذ کنند و در جنگ خونین علیه دولت مرکزی روسیه مشارکت فعال داشته باشند.

فقط در پی روی کار آمدن ولادیمیر پوتین در روسیه به این جنگ خونین پایان داده و ضربه ای جدی به جایگاه تکفیری ها در منطقه قفقاز روسیه وارد شد. ولی تکفیری ها تا آن مدت توانستند تا حدی ایدئولوژی مضر خود در برخی مناطق شمالی جمهوری آذربایجان که اغلب ساکنان این مناطق اهل تسنن هستند، ترویج کنند.

همچنین گفته می شود، با توجه به این که اکثریت از مردم جمهوری آذربایجان همسایه نزدیک جمهوری اسلامی ایران هستند، غرب و محافل صهیونیستی در دهه نود همراه با توطئه های مختلف برای جلوگیری از توسعه روابط دو کشور، در راستای نفوذ و ترویج ایدئولوژی مضر و بیگانه تکفیری در جامعه جمهوری آذربایجان با هدف تضعیف

تشیع در این کشور نیز تلاش کردند. دولت نوپای جمهوری آذربایجان که در بدو استقلال ملی خود با مشکلات عدیده ای ناشی از تجاوز نظامی ارمنستان علیه این کشور و نیز اقتصاد نابسمان باقی مانده پس از

فروپاشی شوروی روبرو بود، چندان هم به پی آمدهای نفوذ ایدئولوژی تکفیری در این کشور توجه نداشت. همچنین تشکلهای بشردوستانه از برخی کشورهای عربی که با بهانه کمک به آوارگان جنگی در جمهوری آذربایجان فعالیت داشتند نقشی در نفوذ وهابیت تکفیری در این کشور

داشتند. همه این تشکلهای در دوره های بعدی از سوی دولت جمهوری آذربایجان تعطیل و به فعالیت آنها در این کشور پایان داده شد.

در حال حاضر آمار و ارقام دقیق در باره تعداد پیروان ایدئولوژی وهابی تکفیری در جمهوری آذربایجان وجود ندارد ولی تعداد آنها دهها هزار نفر در این کشور تخمین زده می شود. وهابی های تکفیری در این مدت گذشته ماهیت تکفیری و افراطگری خود چندین بار در میان گذاشته و مرتکب جنایات مختلف در برخی نقاط جمهوری آذربایجان شدند.

جلوگیری از فعالیت گروه تروریستی تکفیری 'اخوان جنگلی' (مشه قارداشلاری) در شهرستانهای شمال غربی جمهوری آذربایجان، حادثه بمب گذاری سال 2008 میلادی در مسجد ابوبکر باکو محل اصلی تجمع وهابی های تکفیری و نیز اعزام تعداد زیادی از پیروان آنها به عراق و سوریه و مشارکت فعال در کنار گروههای تروریستی در درگیری های نظامی علیه

نیروهای دولتی این کشورها موجب نگرانی های در جمهوری آذربایجان شده است. در حال حاضر محاکمه تعداد زیادی از پیروان ایدئولوژی تکفیری که پس از مشارکت در درگیری های نظامی در سوریه و عراق به جمهوری آذربایجان بازگشتند و نیز عملیات ضد

تروریستی اخیر سرویس امنیت دولتی این کشور در منطقه الت نشان می دهد، دولت باکو متوجه تهدیدات ناشی از این افراطگرایان برای آینده جامعه این کشور بوده و عزم جدی برای مقابله با آنها دارد.

این در حالی است که جمهوری آذربایجان آمادگی خود برای همکاری با کشورهای همسایه جهت مقابله با افراطی گری و فعالیت گروههای تروریستی در منطقه را بارها اعلام کرده است.